

Sygn. akt V KK 439/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Roman Sądej (sprawozdawca)

SSA del. do SN Dorota Wróblewska

Protokolant Anna Kowal

po rozpoznaniu na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k., w dniu 29 stycznia 2013r.,

w sprawie **A. D.**

o wydanie wyroku łącznego,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 5 sierpnia 2010 r.,

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w P.

z dnia 16 lutego 2010 r.,

uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji w zakresie orzeczenia o karze łącznej grzywny, uchylając jednocześnie to orzeczenie zawarte w punkcie drugim wyroku Sądu Rejonowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 16 lutego 2010r. połączono kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny orzeczone wobec A. D. wyrokami Sądu Rejonowego z dnia 15 października 2007r., sygn. XXV K 838/07, z dnia 21 listopada 2007r., sygn. IV K 1612/07 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 16 stycznia 2008r., sygn. III K 241/08, orzekając karę łączną w wysokości 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 20 złotych (pkt 2).

Wyrok ten zaskarżony został w całości apelacją A. D., a w części dotyczącej kary, apelacją jego obrońcy.

Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 5 sierpnia 2010r., sygn. IV Ka 1085/10, wyrok Sądu pierwszej instancji został utrzymany w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył on wyrok w części utrzymującej w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w zakresie połączenia kar grzywny na korzyść skazanego.

Prokurator Generalny podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego – art. 433 § 1 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k. – polegającego na dokonaniu nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego wyroku Sądu pierwszej instancji w zakresie połączenia kar grzywien, wydanego z naruszeniem prawa materialnego, to jest art. 85 k.k. i art. 72 § 2 k.k., poprzez połączenie grzywien orzeczonych wyrokami w sprawach XXV K 838/07 i IV K 1612/07, pomimo braku ku temu przesłanek, gdyż grzywny te nie podlegały wykonaniu wobec prawomocnego zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części utrzymującej w mocy wyrok Sądu Rejonowego w zakresie zawartego w punkcie 2 orzeczenia kary łącznej grzywny oraz uchylenie rozstrzygnięcia o połączeniu kar grzywny zawartego w wyroku Sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego była zasadna w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej uwzględnienie w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Wprawdzie zbędne było wskazywanie, jako rażąco naruszonego również art. 440 k.p.k., skoro wyrok Sądu *a quo* A. D. zaskarżył w całości, a zatem obowiązkiem Sądu *ad quem* była pełna jego kontrola, jednakże pozostałe wskazane w kasacji przepisy zostały naruszone w sposób oczywisty, określony dyspozycją art. 523 § 1 k.p.k.

Wyrokami Sądu Rejonowego z dnia 15 października 2007r., XXV K 838/07 oraz z dnia 21 listopada 2007r., sygn. IV K 1612/07 kary grzywny orzeczono na podstawie art. 71 § 1 k.k. Były to zatem grzywny o charakterze akcesoryjnym, niepodlegające wykonaniu w razie zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności – art. 71 § 2 k.k. Taka właśnie sytuacja miała miejsce w odniesieniu do obu powyższych wyroków, w których orzeczono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, a odpowiednio postanowieniami z dnia 27 kwietnia 2009r. oraz z dnia 10 kwietnia 2009r., orzeczono o zarządzeniu wykonania tych kar. Z dokumentacji zawartej w aktach wykonawczych tych spraw wynika, że początkowo kary grzywny w tych sprawach zostały zmienione na zastępcze kary pozbawienia wolności, ale po zarządzeniu wykonania kar pozbawienia wolności orzeczono o umorzeniu postępowań co do wykonania kar zastępczych.

W tym stanie rzeczy bezspornym jest, że połączenie kar grzywien orzeczonych tymi wyrokami, z grzywnami orzeczonymi wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 16 stycznia 2008r., sygn. III K 241/08, nie znajdowało żadnej podstawy prawnej. Dla jasności można dodać, że w tej ostatniej sprawie grzywny orzeczono na podstawie art. 33 § 2 k.k. oraz samoistną na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, łącząc je w karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 30 złotych. Dla wykonania tej kary grzywny nie ma więc żadnego znaczenia fakt, że i w tej sprawie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a następnie zarządzono jej wykonanie.

W wyroku łącznym Sądu Rejonowego orzeczono łączną karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 20 złotych, a więc w wysokości istotnie wyższej niż kara orzeczona w sprawie III K 241/08.

Błędnego orzeczenia o karze łącznej grzywny w wyroku łącznym Sądu Rejonowego nie dostrzegł Sąd odwoławczy, chociaż kwestia ta mieściła się w granicach apelacji wniesionej przez A. D. Tym samym Sąd *ad quem*, utrzymując w mocy błędny w omawianym zakresie wyrok Sądu *a quo*, naruszył zarówno prawo procesowe – art. 433 § 1 k.p.k., jak i prawo materialne – art. 85 k.k. w zw. z art. 71 § 2 k.k. W tej sytuacji oczywistym pozostaje, że bezpodstawne utrzymanie w mocy wyroku orzekającego karę łączną grzywny obejmującą grzywny wymierzone w tych trzech sprawach, miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Implikacją tego stanu rzeczy musiało być uchylenie zaskarżonego wyroku

w części utrzymującej w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji w zakresie orzeczenia o karze łącznej grzywny, a jednocześnie uchylenie tego orzeczenia zawartego w wyroku Sądu Rejonowego. Uchylenie orzeczenia o karze łącznej grzywny zawartego w wyroku łącznym Sądu pierwszej instancji powoduje, że wykonaniu podlega wyłącznie kara grzywny (też łączna) orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 16 stycznia 2008r., sygn. III K 241/08.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.